

26 ta' Ġunju, 1998

Imhallel:-**Onor. Vincent DeGaetano LL.D.**

Il-Pulizija

versus

Josephine Le Prevost u Carmel Le Prevost

Att ta' l-1992 dwar l-Ippjanar ta' l-Iżvilupp

Ir-reat ta' żvilupp bla permess jew mhux skond il-permess, ikkontemplat fl-artikolu 56 (1) (a) ta' l-Att ta' l-1992 dwar l-Ippjanar ta' l-Iżvilupp, jista' jiġi kommess minn kull persuna, indipendentement minn jekk hijiex sid, kerrej, enfitewta jew addirittura persuna li ma ghandha ebda titolu fuq il-fond jew art in kwistjoni; l-imsemmija disposizzjoni tipprovdi ukoll li s-sid li jhalli li jsir xi żvilupp bla permess jew mhux skond il-permess fuq l-art tiegħu jkun ukoll hati ta' reat.

Il-Qorti:-

Rat l-imputazzjonijiet miġjuba kontra Josephine Le Prevost u Carmel Le Prevost talli: (1) fix-xhur qabel l-24 ta' Frar, 1997, ghamlu żvilupp fil-lokalità magħrufa Gozo Stadium, Triq Imġarr, Victoria, Ghawdex, hallew li jsir żvilupp fuq l-istess art li tagħha huma sidien, mingħajr permess mill-(*recte*: għall-)iżvilupp kif kien isehh meta sar l-iżvilupp, jew, jekk l-iżvilupp sar b'permess kien suġġett (*sic!*) u ċjoè fethu bieb ta' hanut *gol-ground* u dan mingħajr permess ta' żvilupp mill-Awtorità ta' l-Ippjanar; (2) talli wara li ġew innotifikati b'avviż ta' twettiq jew avviż iehor taht l-artikoli 45, 50, 52, 53 ta' l-Att I ta' l-1992, naqsu li jharsu xi wahda mill-htigijiet ta' dak l-

avviż fiż-żmien speċifikat fih; l-Ewwel Qorti kienet mitluba li tapplika l-provvedimenti kkontemplati fil-paragrafi (a), (b) u (c) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 56 ta' l-imsemmi Att;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Ghawdex) tat-3 ta' Diċembru, 1997 li permezz tagħha dik il-Qorti sabet lill-imputati hatjin skond l-imputazzjonijiet dedotti kontra tagħhom, ikkundannathom multa ta' Lm500 lira kull wiehed u ordnatilhom jikkonformaw ruhhom mal-permessi relattivi billi jagħlqu l-bieb minnhom miftuħ kontra l-istess permess ta' żvilupp u dan sa żmien tletin jum, b'penali ta' hamsa u għoxrin lira multa kuljum għal kull jum ta' inadempjenza ta' din l-ordni;

Rat ir-rikors ta' appell ta' l-imsemmija Josephine u Carmel konjuġi Le Prevost, minnhom ipprezentat fis-16 ta' Diċembru, 1997 li permezz tiegħu talbu r-revoka ta' l-imsemmija sentenza;

Rat l-atti kollha tal-kawża; semgħet il-provi u lid-difensuri tal-partijiet; ikkunsidrat:

Din il-kawża tirrigwarda fond, proprjetà tal-Gvern, u li huwa deskritt mid-Dipartiment ta' l-Artijiet bhala "hanut u bitha" li kien oriġinarjament mikri lil Mary Jane Le Prevost fl-1984 u li fl-1996 inkera lil binha Carmel Le Prevost;

Kif jirriżulta mill-pjanta fir-records ta' l-imsemmi Dipartiment, l-aċċess għal dan il-hanut kien oriġinarjament mill-bitha; jiġifieri, wiehed l-ewwel kien jaċċedi għal bitha (li kellha taraġ jagħti għal fuq xi bju); faċċata tal-bieb għall-bitha kien hemm il-bieb li jagħti għal għewwa l-hanut;

F'xi żmien fl-1995, Josephine Le Prevost, mart Carmel applikat ma' l-Awtorità ta' l-Ippjanar għal permess ta' żvilupp ta' dan il-fond. Skond l-applikazzjoni u l-pjanta annessa

miegħu, il-hanut kellu jkollu bieb iehor fil-ġenb, u l-bitha kellha tissaqqaf u l-uniku aċċess għaliha kellu jkun mill-hanut, jiġifieri mill-bieb oriġinali tal-hanut, filwaqt li l-bieb għal ġol-bitha kellu jinghalaq. Permess f'dan is-sens inhareġ fil-25 ta' Jannar, 1995. Ġara, però, li l-bieb jew fetha li oriġinarjament kienet tagħti minn barra għal ġewwa l-bitha inżammet miftuha. Fl-20 ta' Marzu, 1998, l-Awtorità ta' l-Ippjanar harget "*Stop and Enforcement Notice*" kontra Josephine Le Prevost. Fl-20 ta' April, 1996, l-imsemmija Josephine Le Prevost applikat għal emenda fil-permess għall-iżvilupp oriġinali fis-sens li talbet li jiġi approvat il-ftuħ jew bieb fil-bitha kif kien oriġinarjament. Sakemm bdew dawn il-proċeduri quddiem il-Qorti Inferjuri, u sakemm ingħatat is-sentenza li minnha qed isir dan l-appell, din (it-tieni) l-applikazzjoni kienet għadha pendent;

L-ewwel erba' aggravji ta' l-appellanti jistgħu jiġu brevement riassunti hekk: (1) illi huma ma kellhomx jinstabu hatja t-tnejn għas-sempliċi fatt li huma miżżewġin; (2) illi huma ġew akkużati bħala sidien tal-fond u ma ġiex ippruvat li huma s-sidien; (3) illi l-ewwel imputazzjoni kif dedotta ma tammontax għal reat; u (4) li per konsegwenza ma kien hemm lok ta' avviż ta' twettiq;

Dwar l-ewwel aggravju, din il-Qorti hi sodisfatta mill-provi li l-appellanti tressqu t-tnejn li huma mhux minhabba l-vinkolu taż-żwieġ iżda għax il-prosekuzzjoni deherilha li responsabbli għall-iżvilupp bla permess u għan-non-osservanza ta' l-ordni ta' twettiq kienu huma t-tnejn;

Kwantu għat-tieni u t-tielet aggravji, il-Qorti tosserva li r-reat ta' żvilupp bla permess jew mhux skond il-permess, ikkontemplat fl-artikolu 56 (1) (a) ta' l-Att ta' l-1992 dwar l-Ippjanar ta' l-Iżvilupp, jista' jiġi kommess minn kull persuna, indipendentement minn jekk hijiex sid, kerrej, enfitewta jew

addirittura persuna li ma ghandha ebda titolu fuq il-fond jew art in kwisstjoni, l-imsemmija disposizzjoni tipprovdi ukoll li s-sid li jhalli li jsir xi żvilupp bla permess jew mhux skond il-permess fuq l-art tieghu ikun ukoll hati ta' reat. Il-fatt, ghalhekk, li l-imputazzjoni tikkwalifika lill-appellanti, allura imputati, bhala sidien, hi ċirkostanza aċċidentali li ma tnaqqas jew iżżid xejn minn jew mar-reat ipotizzat b'dik il-parti ta' l-imputazzjoni li tghid "... ghamiltu żvilupp fil-lokalità maghrufa Gozo Stadium, Triq Imġarr, Victoria, Ghawdex ... minghajr pemess ...";

Kwantu ghar-raba' aggravju, l-appellant Carmel Le Prevost ghandu, in parti, raġun, fis-sens li l-*iStop and Enforcement Notice* (fol. 3 ta' l-atti) kien gie nnotifikat lil Josephine Le Prevost u mhux ukoll lilu. L-artikolu 56 (1) (ċ) johloq ir-reat ta' min, "wara li jkun gie nnotifikat" b'avviż simili jonqos milli jhares xi wahda mill-htigijiet tieghu fiż-żmien speċifikat fih;

Aggravju iehor taż-żewġ appellanti hu, bażikament, li ma kienx hemm provi li jissostanzjaw l-imputazzjoni ossia l-imputazzjoni li huma ghamlu xi żvilupp bla permess jew mhux skond il-permess mahruġ. Din il-Qorti ma taqbilx. Kif xehed Mark Cini, kemm Josephine Le Prevost kif ukoll Carmel Le Prevost kienu kjarament qed jiġġestixxu l-post flimkien; hu kien imur ikellimhom it-tnejn dwar din il-kwistjoni u t-tnejn li huma kienu jiddiskutu l-każ mieghu. Fl-assenza ta' xi prova kuntrarja, il-prova indizjarja hi ċara li t-tnejn li huma kienu ghamlu dak l-iżvilupp minghajr il-permess jew mhux skond il-permess. Indipendentement minn x'kienet tghid il-pjanta tad-Dipartiment ta' l-Artijiet, il-permess mahruġ fil-25 ta' Jannar, 1995, kien jippermetti biss dak muri fuq il-pjanta annessa ma' l-applikazzjoni. Anke jekk f'din l-applikazzjoni ha żball il-perit ta' l-applikanti Josephine Le Prevost, la hi u anqas Carmel Le Prevost ma kienu intitolati li jiddipartixxu minn dik il-pjanta qabel ma jiksbu l-approvazzjoni jew il-modifika mill-Awtorità

ta' l-Ippjanar;

Kwantu għall-piena, jirriżulta mid-deposizzjoni ta' l-imsemmi Mark Cini, li lllum l-Awtorità ta' l-Ippjanar approvat, taht ċerti kundizzjonijiet, il-bieb meritu ta' din il-vertenza. Fil-fehma tal-Qorti dana l-fatt, abbinat mal-fatt li jirriżulta li għa kien hemm dan il-bieb qabel ma saret l-applikazzjoni minn Josephine Le Prevost, jammonta għal ċirkostanza speċjali u straordinarja fis-sens ta' l-artikolu 21 tal-Kodiċi Kriminali li jawtorizzaha li tiddipartixxi mill-multa ta' hames mitt lira kull wiehed inflitta mill-Ewwel Qorti;

Għall-motivi premissi, tirriforma s-sentenza appellata billi thassaraha u tirrevokaha in kwantu sabet lil Carmel Le Prevost hati skond it-tieni imputazzjoni u minnha tilliberah; thassaraha u tirrevokaha ukoll in kwantu kkundannat lil Carmel Le Prevost Lm500 multa u lil Joseph Le Prevost Lm500 multa ohra u thassaraha u tirrevokaha ukoll f'dik il-parti fejn ordnatilhom "jottemperaw ruhhom mal-permessi relattivi billi jagħlqu l-bieb minnhom miftuh kontra l-istess permess ta' żvilupp u dan sa żmien tletin jum" taht penali *per diem* fin-nuqqas, u minflok dawn il-piena tikkundanna lil Josephine Le Prevost multa ta' għaxar liri (Lm10) u lil Carmel Le Prevost multa ta' hames liri (Lm5) u tikkonferma s-sentenza appellata fil-bqija.
